

Seat No. : _____

XU-109
April-2013
B.A. Sem. II
Economics
EC-II-112
(Indian Economy)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) નીચેનાં પાંચ પ્રશ્નો લખો.

(૨) જમણી બાજુએ દર્શાવેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.

૧. (અ) નીચેનાં ખ્યાલો સમજાવો : ૮
જન્મદર, મૃત્યુદર, સાક્ષરતા દર, વસ્તીગીચતા.
અથવા
ભારતમાં વસ્તી વૃદ્ધિનાં કારણો તપાસો.
- (બ) ભારતમાં બેકારીની સમસ્યા. ૬
અથવા
ભારતીય અર્થકારણની ખાસિયતો લખો.
૨. (અ) ભારતની આંતરિક પેદાશનાં વલણો તપાસો. ૮
અથવા
ભારતમાં ૧૯૯૭ પછી બદલાયેલ ક્ષેત્રીય જ્ઞાણ વિશે લખો. (રા.આ. માં સાપેક્ષ હિસ્સાનાં સંદર્ભમાં)
- (બ) હરિયાણી ક્રાંતિનાં લાભો તપાસો. ૬
અથવા
ભારતમાં ખેતીક્ષેત્રે નીચી ઉત્પાદકતાનાં કારણો.
૩. ગમે તે ચાર વિશે નોંધ લખો : ૧૬
(૧) બાળ મૃત્યુદર
(૨) ભારતમાં ગરીબી
(૩) જાતિ બંધારણ
(૪) કૂળાવાનાં કારણો
(૫) ખેતી ઉત્પાદકતા વધારવાનાં ઉપાયો
(૬) ઉદારીકરણ

૪. નીચેનાં પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે છ)
- ૧૨
- (૧) પ્રજનનદર એટલે શું ?
 - (૨) ખાનગીકરણનો અર્થ આપો.
 - (૩) નિરપેક્ષ ગરીબી અને સાપેક્ષ ગરીબી.
 - (૪) G.D.P. એટલે શું ?
 - (૫) હરિયાણી ક્રાંતિનાં ઘટકો જણાવો.
 - (૬) વયજૂથ બંધારણ એટલે શું ?
 - (૭) ખેતી ઉત્પાદકતા એટલે શું ?
 - (૮) આર્થિક સુધારા એટલે શું ?
૫. માંગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો :
- ૧૪
- (અ) કૌંસમાં આપેલ યોગ્ય વિકલ્પોનાં આધારે ખાલી જગ્યા પૂરો :
- ૪
- (૧) ભારતની વસ્તીગણતરી કેટલાં વર્ષનાં અંતરે થાય છે ?

(અ) પાંચ	(બ) સાત
(ક) પંદર	(ડ) ૧૦
 - (૨) આર્થિક સુધારા _____ વર્ષથી શરૂ થયાં.

(અ) ૧૯૮૧	(બ) ૧૯૯૧
(ક) ૨૦૦૧	(ડ) ૨૦૧૧
 - (૩) હરિયાણી ક્રાંતિનાં પ્રણેતા કોણ હતા ?

(અ) નોર્મન બોરલોગ
(બ) રામનાથન
(ક) અમીર ખુસરો
 - (૪) ભારતમાં રાષ્ટ્રીય આવકની ગણતરી વ્યવસ્થિત સ્વરૂપે શરૂ કરાવનાર અર્થશાસ્ત્રી _____ છે.

(અ) વી.કે.આર.વી. રાવ.	(બ) પી.સી. મહાલનોબિસ
(ક) મોન્ટેકર્સિંગ આહલુવાલિયા	(ડ) એકપણ નહીં
- (બ) જોડકાં જોડો :
- ૫
(A)	(B)
(૧) ગરીબી	(a) દર ૧૦ વર્ષે
(૨) રાજકોષીય પગલાં	(b) આયાત-નિકાસ મુક્ત
(૩) ઉદારીકરણ	(c) ટેકનોલોજીકલ અને સંસ્થાકીય
(૪) ખેતઉત્પાદન	(d) કરવેરા
(૫) વસ્તીગણતરી	(e) ગરીબી રેખા
- (ક) નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે દર્શાવો :
- ૫
- (૧) ફૂગાવો ભાવવધારાની સાતત્યપૂર્ણ પ્રક્રિયા છે.
 - (૨) ૧૪ વર્ષથી નાની ઉંમરનાં બાળ મજૂરો છે.
 - (૩) ભારતની રાષ્ટ્રીય આવકમાં ખેતી, ઉદ્યોગો, સેવાઓ ક્રમમાં આવે છે.
 - (૪) જન્મદર અને મૃત્યુદર ૧૦૦૦ વ્યક્તિએ ગણવામાં આવે છે.
 - (૫) જમીન સુધારો એટલે જમીનનો વધારે કાર્યક્ષમ ઉપયોગ.

Seat No. : _____

XU-109
April-2013
B.A. Sem. II
Economics
EC-II-112
(Indian Economy)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Write on given **five** questions.
(2) Figures to the right side indicate marks.

1. (a) Explain the concepts. **8**
Birth Rate, Death Rate, Literacy Rate, Population Density
OR
Examine the causes of Population growth.
- (b) Unemployment problem in India. **6**
OR
Characteristic of Indian Economy.
2. (a) Examine the trend of Gross Domestic Product in India. **8**
OR
Write on relative contribution change in National Income since 1991.
- (b) Examine the benefit of green revolution. **6**
OR
Causes of low productivity of agriculture in India.
3. Write short note on any **four** : **16**
(1) Infant mortality
(2) Poverty in India
(3) Sex Ratio
(4) Causes of inflation
(5) Remedies to increase productivity of Agriculture
(6) Liberalization
4. Write in short any **six** : **12**
(1) What is Fertility ?
(2) What is Privatization ?
(3) Absolute and Relative Poverty

- (4) What is G.D.P. ?
- (5) Components of Green Revolution.
- (6) Age Composition
- (7) What is Agriculture Productivity ?
- (8) What is Economic Reforms ?

5. Do as directed : **14**

(A) Fill in the blanks : **4**

(1) Interval of two population counting is _____.

- (a) 5 years
- (b) 7 years
- (c) 15 years
- (d) 10 years

(2) Economic reforms started in _____ year.

- (a) 1981
- (b) 1991
- (c) 2001
- (d) 2011

(3) Who was the pioneer of green revolution in India ?

- (a) Norman Borlaug
- (b) Ramnathan
- (c) Amir Khusaro

(4) Name the economist who started national income accounting in India.

- (a) VKRV Rao
- (b) P.C. Mahalnobis
- (c) Monteksingh Ahluvalia
- (d) None of these

(B) Match the following : **5**

(A)

(B)

(1) Poverty	(a) 10 years
(2) Fiscal measures	(b) Free import-export
(3) Liberalization	(c) Technological & Institutional
(4) Agriculture production	(d) Taxation
(5) Census population	(e) Poverty line

(C) True or False : **5**

- (1) Inflation is continuous process of price rise.
- (2) Below 14 are child labourers.
- (3) Indian national incomes order is agriculture. Industries, service sector.
- (4) Birth rate and Death rate are calculated for 1000 persons.
- (5) Land reforms means efficient use of land.
